

PARTNERSTVÍ PRO MĚSTSKOU MOBILITU

**VÝSLEDKY
V KOSTCE**

PŘEDMLUVA KOORDINÁTORŮ

Městská mobilita významným způsobem ovlivňuje každodenní život evropských občanů a je zásadním zdrojem skleníkových plynů. Aby mohla být Evropa udržitelná, konkurenceschopná a orientovaná na budoucnost, je třeba pro mobilitu vyvíjet pragmatická řešení, v čemž hrají rozhodující úlohu naše města.

Jeden z velmi potřebných katalyzátorů pro účinné řešení budoucích výzev městské mobility na silnicích (a železnicích) lze nalézt v široké spolupráci institucí, ke které jsme s radostí přispěli v posledních více než třech letech prostřednictvím našeho úspěšného Partnerství pro městskou mobilitu v rámci Městské agendy pro EU.

Našich osm měst, dva regiony, pět členských států, dvě instituce EU a šest zastřešujících organizací a zúčastněných stran ukázalo vynikající příklad toho, jak vypadá efektivní spolupráce v moderní EU. Zvláště jsme ocenili inovativní víceúrovňový přístup se zapojením mnoha zúčastněných stran, který podpořil rozsáhlou spolupráci mezi všemi úrovněmi správy. Tuto náročnou práci vykonávalo každý den mnoho oddaných lidí.

Dr. Frank Mentrup
primátor
Město Karlsruhe, SRN

K tomu, aby naše města mohla zavést podporu vyšší úrovně správy a regulační ekosystém, které potřebují k realizaci systémů městské mobility podle našich představ, je nezbytná silná víceúrovňová spolupráce.

Rádi bychom vyjádřili upřímné poděkování Technické přípravné skupině pro městskou agendu na GŘ REGIO, Technickému sekretariátu, který velmi významným způsobem Partnerství podporoval, a především všem členům Partnerství pro městskou mobilitu. Velmi zvláštní poděkování patří garantům opatření, kteří se zavázali, že splní mnohačetné cíle našeho Partnerství kombinací tvrdé práce a neutuchajícího pozitivního postoje, a bez nichž by náš úspěch nebyl možný.

Závěrem bychom chtěli všechny vyzvat, aby se snažili co nejvíce šířit znalosti získané prostřednictvím tohoto Partnerství a maximálně využili výstupy jednotlivých opatření. Aby bylo možné navázat na dosud dosažené výsledky, apelujeme na EU a členské státy, aby se zasadily o co nejučinnější fungování Městské agendy pro EU, a tím napomohly posilování městské politiky na všech úrovních.

Děkujeme!

Ing. David Koppitz
náměstek
Ministerstvo pro místní rozvoj, ČR

PROHLÁŠENÍ O VYLOUČENÍ ODPOVĚDNOSTI

Informace a názory obsažené v tomto dokumentu představují informace a názory Partnerství a nevyjadřují oficiální stanovisko Evropské komise. Výběr opatření odráží hlavní priority partnerů v souladu s cíli Městské agendy pro EU, ale nelze jej považovat za úplný a komplexní pohled na téma městské mobility.

04

MĚSTSKÁ AGENDA PRO EU

06

PARTNERSTVÍ

08

CÍLE

10

VÝSLEDKY

20

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ

22

ZVIDITELNĚNÍ A ZAPOJENÍ

VYDAVATEL

Odbor vnějších vztahů
a strategického marketingu
města Karlsruhe
Weinbrennerhaus am Marktplatz
D-76124 Karlsruhe
sam@karlsruhe.de

REDAKCE A TÝM KOORDINÁTORŮ

Dr. Anke Karmann-Woessner
Stefan Schwartz
Regina Hartig
Gaby Dien
Jiří Vlček
Jana Lick Řehořová

GRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ

raumkontakt GmbH
1. vydání, listopad 2020
Česká mutace: spolek Partnerství
pro městskou mobilitu, z. s.,
březen 2021

MĚSTSKÁ AGENDA PRO EU

Stále více lidí žije a pracuje ve městech. Vzhledem k současnému evropskému trendu postupující urbanizace bude význam měst a městských oblastí nadále růst. Zároveň ale města čelí větším sociálním výzvám v oblasti životního prostředí, dopravy a sociální soudržnosti. Cílem Městské agendy je se s těmito výzvami utkat. Na města se také vztahují různé evropské odvětvové právní předpisy, které si ale někdy protičeří. Proto aby bylo možné potenciál městských oblastí plně využít, měl by být městský rozměr v politikách EU silněji zakotven. To neznamená přenášení dalších kompetencí na úroveň EU, ale vyžaduje to lepší pracovní metodu zaměřenou na spolupráci mezi EU, členskými státy a městy.

Městská agenda pro EU byla oficiálně ustanovena Amsterdamským paktem, který schválili ministři EU odpovědní za městské záležitosti v květnu 2016.

Účelem Městské agendy je podporovat spolupráci mezi členskými státy, městy, Evropskou komisí, evropskými organizacemi a dalšími zúčastněnými stranami, která má za cíl budovat udržitelnou, sociálně inkluzivní, inovativní a hospodářsky silnou Evropu. Městská agenda stanovuje nový způsob spolupráce, jež má ve městech stimulovat růst, dobré životní podmínky a inovace, aby bylo možné získat maximální užitek z jejich růstového potenciálu a úspěšně čelit současným i budoucím výzvám.

Tento nový přístup zahrnuje vytvoření řady evropských partnerství zaměřených na:

- podporu účasti měst na tvorbě politik EU a vytváření, provádění a hodnocení evropských právních předpisů, které vycházejí vstříc městům (pilíř „zlepšování právní úpravy“)
- zajištění lepšího přístupu k evropským fondům a jejich využívání (pilíř „lepší financování“)
- zdokonalení evropské znalostní základny o problematice měst a stimulaci sdílení osvědčených postupů a spolupráce mezi městy (pilíř „lepší výměna znalostí“).

V rámci Městské agendy pro EU bylo dohodnuto čtrnáct prioritních témat, kterým se věnují jednotlivá tematická partnerství. Jedním z nich bylo Partnerství pro městskou mobilitu.

Městská mobilita v současné době čelí měnícím se podmínkám: rostoucím dopravním kongescím, souvisejícímu znečištění ovzduší a hlukovému zatížení, změně klimatu, hledání alternativ k fosilním palivům a jiným omezeným zdrojům, postupující urbanizaci a krizi veřejných rozpočtů. Tyto síly, mimo jiné, určují vývoj dopravy a mobility v Evropě. Současným úkolem je vypořádat se s rostoucí poptávkou po mobilitě za využití široké škály vzájemně

propojených opatření a strategií a zároveň vytvořit odolný systém mobility, který je schopen zvládnout budoucí výzvy. Koncepce městské mobility musí vzít v úvahu zejména propojení předměstských oblastí, metropolitních oblastí a přeshraniční dopravu. Dalšími zásadními aspekty, které je třeba zohlednit, jsou městská krajina, ekologická a společenská kompatibilita. Akční plán (<https://bit.ly/2UqGP5z>), vytvořený v rámci Partnerství, je v souladu také s nedávnými souvisejícími mezinárodními dohodami, které EU podepsala, zejména s Novou městskou agendou (Habitat III) a Cíli udržitelného rozvoje OSN, zvláště s Cílem č. 11 „Udržitelná města a obce“.

MĚSTSKÁ AGENDA PRO EU SE ZAMĚŘUJE KONKRÉTNĚ NA TŘI PILÍŘE TVORBY A PROVÁDĚNÍ POLITIK EU:

ZLEPŠOVÁNÍ PRÁVNÍ ÚPRAVY

„Právní předpisy EU by měly vycházet z obecných zásad zlepšování právní úpravy a měly by být navrhovány tak, aby dosahovaly cílů s minimálními náklady a nepředstavovaly nadbytečnou legislativní zátěž. V tomto smyslu se Městská agenda pro EU bude podílet na programu zlepšování právní úpravy.“

Městská agenda pro EU - Amsterdamský pakt, článek 5.1

LEPŠÍ FINANCOVÁNÍ

„Městská agenda pro EU nebude vytvářet nové ani navyšovat současné financování EU cílené na zvýšení alokací pro městské orgány. Bude však čerpat z nabytých poznatků o možném zlepšování příležitostí k financování pro městské orgány v rámci všech politik a nástrojů EU, včetně politiky soudržnosti.“

Městská agenda pro EU - Amsterdamský pakt, článek 5.2

LEPŠÍ ZNALOSTI

„Spolehlivé údaje jsou důležité pro vykreslení rozmanitosti struktur a úkolů městských orgánů, pro vytváření městské politiky založené na důkazech i pro poskytnutí přesných řešení těch nejdůležitějších problémů.“

Městská agenda pro EU - Amsterdamský pakt, článek 5.3

PARTNERSTVÍ

PARTNERSTVÍ TVOŘÍ NÁSLEDUJÍCÍ STRUKTURY A ORGANIZACE:

Evropská komise (GŘ REGIO, GŘ MOVE, GŘ ENV), Evropská investiční banka, dvě přední evropské zastřešující organizace (EUROCITIES, CEMR-Rada evropských obcí a regionů) a další čtyři zúčastněné strany (POLIS-síť měst a regionů pro inovace v dopravě, UITP-Mezinárodní asociace veřejné dopravy, ECF-Evropská cyklistická federace, Walk21-mezinárodní organizace na podporu pěší dopravy) a pozorovatelé (program URBACT, Spolkové ministerstvo vnitra, stavebnictví a domoviny (Německo), Ministerstvo vnitra a vztahů království (Nizozemí)).

KOORDINÁTOŘI

Partnerství koordinují společně město Karlsruhe (odbor vnějších vztahů a strategického marketingu, oddělení plánování) a Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky (odbor regionální politiky, oddělení urbánní politiky). Oba koordinátoři zřídili své poradní panely, které zahrnují odborníky na mobilitu z dalších příslušných vnitrostátních ministerstev, útvarů městských úřadů, výzkumných institucí a vysokých škol, jakož i ze společností zajišťujících veřejnou dopravu a z oblasti ekonomiky.

PRACOVNÍ STRUKTURA

Technickou a administrativní podporu poskytuje koordinátorům Sekretariát městské agendy složený ze společnosti Ecorys, organizace EUROCITIES a Evropské znalostní sítě městských záležitostí (EUKN).

Každodenní záležitosti Partnerství koordinuje manažerský tým složený z koordinátorů a sekretariátu prostřednictvím konferenčních hovorů konaných až jednou týdně. Tematické diskuse se odehrávají v pracovních skupinách, kde se partneři zaměřují na konkrétní problémy mobility. Jejich výstupy jsou projednávány na setkáních Partnerství, která se, v závislosti na dosaženém pokroku, konají až pětkrát ročně. Pokud je to možné, jsou setkání Partnerství propojena s relevantními konferencemi a workshopy, aby nabídla ještě širší výměnu znalostí o hlavních tématech Partnerství. O poskytnutí rozšiřujících odborných znalostí k určitým tématům byli požádáni externí odborníci.

POZOROVATELÉ

- Program URBACT
- Spolkové ministerstvo vnitra, stavebnictví a domoviny (Německo)
- Ministerstvo vnitra a vztahů království (Nizozemí)

PARTNEŘI

8 měst, 2 regiony:

- Bari (IT)
- Bielefeld (GER)
- Burgas (BG)
- Gdyně (PL)
- **Karlsruhe (GER)**
- Malmö (SE)
- Nijmegen (NL)
- Region Skåne (SE)
- Torres Vedras (PT)
- Region Valonsko (BE)

5 národních států:

- Kypr
- **Česká republika**
- Finsko
- Rumunsko
- Slovinsko

2 instituce EU:

- **Evropská komise**
GŘ REGIO
GŘ ENV
GŘ MOVE
- **Evropská investiční banka (EIB)**

2 zastřešující organizace:

- Rada evropských obcí a regionů (CEMR)
- EUROCITIES

Zúčastněné strany:

- Evropská cyklistická federace (ECF)
- POLIS
- UITP
- Walk21

PODPORA

Sekretariát městské agendy: Ecorys, Evropská znalostní síť městských záležitostí (EUKN), EUROCITIES
Externí odborníci

CÍLE

Mobilita je téma propojující mnoho oblastí. Důležité otázky integrovaného rozvoje měst, jako je jejich udržitelný rozvoj, klimatické změny v městských oblastech, inovativní mobilita a projektování sociálně spravedlivých měst orientovaných na člověka přesahují hranice sektorů a resortů a zahrnují širokou škálu zainteresovaných stran propojených

v síťových strukturách. Vedle toho existují důležité vazby mezi aspekty mobility a zdraví. Zatímco motorizovaná doprava má na zdraví místních obyvatel negativní dopad, chování v oblasti individuální mobility, zejména aktivní druhy osobní přepravy, může přinášet širokou škálu vzájemných výhod.

Témata Městské agendy pro EU jsou také vzájemně propojena a zabývají se všemi oblastmi rozvoje měst. Zejména Partnerství pro udržitelné využívání území a Partnerství pro kvalitu ovzduší mají obecně vysoký podíl společných aspektů a vazeb:

- Městské plánování a rozvoj mobility musí být chápány jako dvě strany stejné mince, jelikož doprava a mobilita jsou proměnné závislé na sídelní struktuře a využívání území.
- Silné spojení mezi mobilitou a kvalitou životního prostředí musí být využito jako způsob, jak efektivně přispět k dosažení dohodnutých mezních hodnot, např. pro klima, kvalitu ovzduší a hluk.

Vazbami mezi partnerstvími se zabývali účastníci dvoustranných schůzek organizovaných v rámci setkání koordinátorů nebo dvoustranných výměn během práce v partnerstvích.

**SPRÁVA
A PLÁNOVÁNÍ**

**VEŘEJNÁ DOPRAVA
A DOSTUPNOST**

**AKTIVNÍ DRUHY
DOPRAVY A VEŘEJNÝ
PROSTOR**

**NOVÉ SLUŽBY
V OBLASTI MOBILITY
A INOVACE**

Zaměření na tyto tematické priority vyplynulo z diskusí během počáteční fáze Partnerství, kdy se vyhodnocoval současný stav a která je popsána v Orientačním dokumentu (<https://bit.ly/2YkSm7F>) z května 2017. Uvedený dokument také podrobně popisuje fungování Partnerství spolu s pracovními postupy a přehledem harmonogramu prací s očekávanými výstupy. Dokument byl projednán a vzat na vědomí Skupinou pro rozvoj měst (angl.

Jak je uvedeno v Amsterdamském paktu, cílem Partnerství pro městskou mobilitu

„... je dosažení udržitelné a efektivní městské mobility. Důraz bude kladen na veřejnou dopravu, tzv. lehkou mobilitu (chůzi, jízdu na kole, veřejný prostor) a přístupnost (pro tělesně postižené, seniory, malé děti atd.) a efektivní dopravu s dobrou vnitřní (místní) a vnější (regionální) propojeností.“

V souladu s těmito cíli se Partnerství pro městskou mobilitu snaží podpořit společné úsilí o udržitelnější a účinnější městskou mobilitu. Na tuto mobilitu se Partnerství zaměřuje ve střednědobém a dlouhodobém horizontu. Aby bylo možné takovou ambici naplnit, identifikovalo Partnerství čtyři témata, kterým je třeba se věnovat, a stanovilo následující pracovní skupiny:

UDG) a zasedáním generálních ředitelů odpovědných za městské záležitosti (angl. DG UM) na jaře roku 2017 během maltského předsednictví EU.

Cílem Akčního plánu (<https://bit.ly/2UqGP5z>), zpracovaného v listopadu 2018, bylo urychlit rozpracování aktivit nezbytných k řešení stávajících problémů, a to v souladu s výše uvedenými tématy.

VÝSLEDKY

Členové Partnerství stanovili devět hlavních opatření, na která navazuje soubor doporučení k úloze měst a regionů v současném finančním rámci EU a k zlepšení přeshraniční mobility. Provádění opatření bylo doplněno samostatnými implementačními plány, které sloužily k vytvoření struktur a organizace práce mezi členy rozpracovávajícími jednotlivá opatření (plán postupu).

Výběr opatření odráží hlavní priority partnerů v souladu s cíli Městské agendy, ale nelze jej považovat za úplný, jelikož Partnerství muselo omezit rozsah svých aktivit, aby vytyčené cíle byly uskutečnitelné a realistické. Zde je uvedeno shrnutí výsledků opatření:

OPATŘENÍ Č. 1

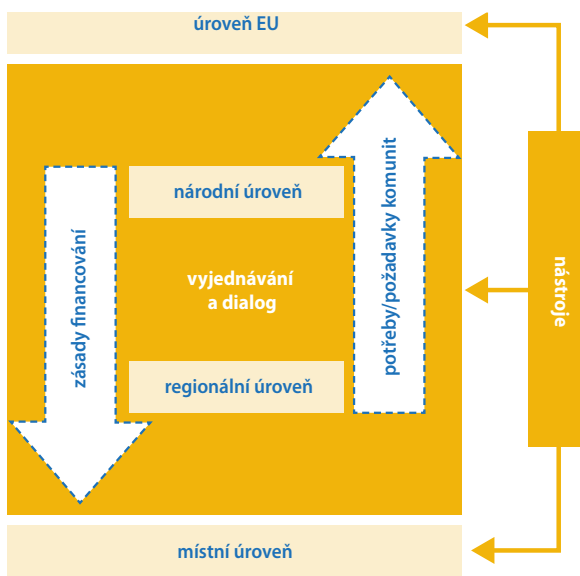
POSÍLENÍ VÍCEÚROVŇOVÉ SPOLUPRÁCE A SPRÁVY

Tvorba a provádění politik městské mobility, které zahrnují jak funkční městské oblasti, tak spojení se zázemím v městských oblastech, vyžaduje úzkou spolupráci mezi různými úrovněmi správy, překračující administrativní hranice.

Dále je třeba svést dohromady klíčové zúčastněné strany z různých oblastí politik, odvětví a způsobů dopravy. To zahrnuje veřejné orgány s jasnými kompetencemi v oblasti mobility a dopravy, ale také další příslušné zúčastněné strany, jako jsou školy a univerzity, významní zaměstnavatelé, zástupci občanské společnosti atd.

V neposlední řadě je zapotřebí efektivní spolupráce s institucemi na národní úrovni a na úrovni EU, aby se zajistilo, že místní a regionální politiky mobility budou posilovat rozvoj vnitrostátních a evropských dopravních sítí. Sladění priorit politik mezi úrovněmi správy je totiž klíčové pro vytvoření regulačních a finančních rámců, které reagují na místní úrovni i úrovni města.

V současné době existuje široká shoda na tom, že řešení městské mobility vyžaduje víceúrovňovou správu a partnerský přístup, jež zajistí vysokou míru horizontální a vertikální integrace. Otázkou zůstává, jak v praxi realizovat takové integrované přístupy se zapojením více partnerů. Je třeba při tom vzít v úvahu rozmanité kompetence a odpovědnost všech zúčastněných aktérů a uspokojivé výsledky přinášet včas a efektivně.

Přínos

Výsledná publikace zkoumá struktury vytvořené s cílem usnadnit právní, plánovací a finanční procesy místním a regionálním orgánům. Hlavním cílem je budování kapacit příslušných zainteresovaných stran, podpora výměny zkušeností na místní, národní a evropské úrovni a podpora zlepšování funkcí správních struktur v celé EU.

Garanti opatření

EUROCITIES, CEMR

Celá publikace je k dispozici zde:

<https://bit.ly/3l2WnaL>

OPATŘENÍ Č. 2

VĚTŠÍ VYUŽITÍ PLÁNOVÁNÍ UDRŽITELNÉ MĚSTSKÉ MOBILITY

V rámci této aktivity byl sestaven přehled současného stavu provádění plánů udržitelné městské mobility (angl. SUMP) v celé EU a byla provedena revize metodických vodítek k SUMP, které se věnují nedávnému vývoji v oblasti politiky a technologií.

Komise aktivně vybízí města k provádění konceptu SUMP již několik let. Je to nástroj, který se zabývá celou funkční městskou oblastí a předpokládá spolupráci mezi různými oblastmi politiky, mezi různými úrovněmi správy a s místními obyvateli a dalšími příslušnými zúčastněnými stranami. Plány udržitelné městské mobility mohou výrazně zlepšit celkovou kvalitu života obyvatel tím, že budou přinášet řešení v oblastech, jakými jsou přetížení dopravy, znečištění ovzduší, hluk, změna klimatu, dopravní nehody, nevhodné parkování na ulici či integrace nových služeb v oblasti mobility.

Je nanejvýš důležité, aby členské státy propagovaly koncept SUMP na národní úrovni a poskytovaly svým místním orgánům odpovídající podporu a právní předpisy, aby bylo možné dosáhnout cílů stanovených Evropskou komisí do roku 2050: dekarbonizace odvětví dopravy a snížení emisí skleníkových plynů a látek znečišťujících ovzduší.

Konkrétně opatření poskytuje:

- přehled a analýzu vnitrostátních rámců pro zpracovávání SUMP
- jednotnou databázi měst s informacemi o SUMP

- soubor příkladů dobré praxe při zpracování SUMP
- aktualizovaná vodítka pro zpracování SUMP

Přínos

Očekávaným přínosem je získat jasnější představu o současném stavu realizace SUMP v celé EU, jakož i o rámcových podmínkách pro jejich realizaci v jednotlivých členských státech. Díky aktualizovaným vodítkům pro zpracování SUMP bude pro města snazší se vyrovnávat s nejnovějšími trendy a využívat bohatých zkušeností získaných prostřednictvím projektů EU.

Garant opatření

Evropská komise (GŘ REGIO a GŘ MOVE)

Výsledný výstup opatření je k dispozici zde:

<https://bit.ly/2AUMJJoq>

OPATŘENÍ Č. 3

VYHODNOCENÍ OSVĚDČENÝCH POSTUPŮ V OBLASTI POHODLNÉ DOSAŽITELNOSTI VEŘEJNÉ DOPRAVY

Městská agenda je součástí 17 Cílů udržitelného rozvoje (angl. SDG), včetně SDG 11.2 (udržitelná doprava pro všechny), s výslovným cílem investovat do přístupnější, bezpečnější, efektivnější, cenově dostupnější a udržitelnější infrastruktury pro pěší a veřejnou dopravu. Cílem opatření je důsledné pochopení dosažitelnosti systémů veřejné dopravy ve městech a regionech. Díky tomu lze zjistit dopad různých strategií osvědčených postupů, a následně podle toho optimalizovat rozhodování na všech úrovních.

Přínos

Partnerství pro městskou mobilitu uznává potřebu stanovit místní cíle a cílové hodnoty na základě Městské agendy a SDG, a proto podniklo vytvoření společného souboru ukazatelů pro sledování a hodnocení investic do pěší a veřejné dopravy a pro zajištění efektivity a zhodnocení vynaložených prostředků. Ukazatele a osvědčené postupy umožní městům porovnávat se s ostatními městy podobné

velikosti a vzájemně se od sebe učit. To je obzvláště důležité, protože to může pomoci lépe zacílit možnosti financování na základě potřeb a výkonnosti. Větším využitím metodiky Evropské komise a identifikací osvědčených způsobů, jak zlepšit dostupnost prostřednictvím lepší dopravy a lepší veřejné dopravy, můžeme významně přispět k plnění Cíle udržitelného rozvoje 11.2 „rozšířit veřejnou dopravu“.

Do budoucna je v plánu sestavit podrobnější definice a vodítka pro podávání zpráv, které dále podpoří plnění Cíle 11.2: „Do roku 2030 poskytnout všem přístup k bezpečným, finančně dostupným, snadno přístupným a udržitelným dopravním systémům, zlepšit bezpečnost silničního provozu zejména rozšířením veřejné dopravy se zvláštním důrazem na potřeby lidí v těžké situaci jako ženy, děti, osoby se zdravotním postižením a starší osoby“.

Garanti opatření

Walk21, UITP, město Karlsruhe, dopravní podnik Karlsruhe

Celý dokument je k dispozici zde

<https://bit.ly/2MHkfBc>

HLAVNÍ UKAZATELE

- A1. CELKOVÁ ZKUŠENOST
- A2. BEZPEČNOST
- A3. ZABEZPEČENÍ
- A4. INFRASTRUKTURA PRO PĚŠÍ
- A5. INFRASTRUKTURA VEŘEJNÉ DOPRAVY
- A6. PROVOZNÍ VÝKONNOST
- A7. DOPAD MOTORIZOVANÉ DOPRAVY NA MOŽNOSTI PRO PĚŠÍ

HLAVNÍ UKAZATELE

- C1. DOSTUPNOST ZASTÁVEK VEŘEJNÉ DOPRAVY
- C2. DOPRAVNÍ DOSTUPNOST MÍST VÝKONU PRÁCE A SLUŽEB

HLAVNÍ UKAZATELE

- B1. KAŽDODENNÍ CESTY

HLAVNÍ UKAZATELE

- D1. INFORMOVANOST
- D2. PŘÍTOMNOST PRVKŮ PRO PĚŠÍ
- D3. CENOVÁ DOSTUPNOST
- D4. POBÍDKY

OPATŘENÍ Č. 4

VĚTŠÍ ROZŠÍŘENÍ INOVATIVNÍCH ČISTÝCH AUTOBUSŮ

Cílem tohoto opatření je prosazovat evropské iniciativy z poslední doby, jejichž záměrem je uvést na trh čisté autobusy (využívající alternativní palivo), a o těchto iniciativách informovat. Městská mobilita produkuje 40% všech emisí CO₂ ze silniční dopravy a až 70% ostatních znečišťujících látek z dopravy. Současná závislost sektoru dopravy na ropě podkopává úsilí o zmírnění dopadů klimatické krize a o ochranu lidského zdraví a životního prostředí.

Výběrem čistších řešení autobusové dopravy mohou města přispět k dekarbonizaci, zlepšit kvalitu ovzduší a výrazně tak napomoci zlepšit veřejné zdraví. K dosažení cílů Evropské komise a zajištění sociálního začlenění si musí hromadná veřejná doprava zachovat své pevné místo jakožto páteř systémů městské dopravy a je nezbytné, aby místní orgány zajišťovaly její kvalitu a tím jí umožnily stát se skutečnou alternativou automobilům.

Aktivita č. 4 poskytne:

- Lepší organizační, technickou a finanční podporu z úrovně EU pro zavádění čistých autobusů na místní úrovni
- Vytvoření povědomí o příslušných nástrojích a rozšiřování znalostí mezi místními orgány

Přínos

Současný podíl autobusů na alternativní palivo v evropském vozovém parku autobusů je zhruba 10–12 %.

Cílem opatření je zvýšit tento podíl vytvořením příslušných podpůrných podmínek a prosazováním používání inovativních čistých autobusů na úrovni EU a na místní úrovni.

Garanti opatření

Evropská komise (GŘ MOVE), UITP

Výsledný dokument je k dispozici zde:

<https://bit.ly/2ARe6Qn>

OPATŘENÍ Č. 5

VYPRACOVÁNÍ OBECNÝCH ZÁSAD PRO INFRASTRUKTURU AKTIVNÍ MOBILITY A ZAJIŠTĚNÍ PŘÍSLUŠNÝCH FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ

Aby bylo možné plně využít potenciál aktivních druhů dopravy, musí být infrastruktura pro cyklisty a chodce správně navržena.

Na úrovni Evropské unie však neexistují standardy nebo doporučení, jak postavit bezpečnou, pohodlnou, přímou a přitažlivou infrastrukturu pro aktivní druhy dopravy, a znalosti z této oblasti v několika členských státech a městech chybí. V důsledku toho se realizované projekty značně liší v kvalitě, což zabraňuje rychlejšímu zvyšování podílu pěší a cyklistické dopravy a snižuje efektivitu nakládání s veřejnými prostředky (včetně těch unijních) používanými na financování těchto projektů.

Účelem této aktivity bylo napravit absenci evropských metodologických materiálů a zvýšit povědomí o existenci příslušných fondů EU pro investice do pěší a cyklistické dopravy.

Během trvání Partnerství pro městskou mobilitu byly jménem GŘ MOVE vypracovány metodické dokumenty pro cyklistiku. Tyto metodické dokumenty obsahují kapitolu o cyklistické infrastruktuře, včetně informací o principech navrhování cyklistické infrastruktury a řadu informačních listů o různých typech cyklistické infrastruktury. Je zde také uveden seznam stávajících zásad (a standardů) pro navrhování kvalitní cyklistické infrastruktury, zpracovaných z místní, regionální a národní úrovně v několika členských státech EU.

Evropská cyklistická federace (ECF) systematicky prověřila více než 200 programových dokumentů a zjistila v nich možnosti financování cyklistiky. Tato analýza je zpracovaná na webové stránce ECF „EU Funds Observatory for Cycling“ (středisko pro sledování fondů EU pro cyklistiku). Toto středisko také uvádí příklady osvědčených postupů a informace jsou pravidelně aktualizovány.

Přínos

Zásady pro infrastrukturu aktivní mobility a lepší přístup k možnostem financování zvýší podíl pěší a cyklistické dopravy a zlepší efektivitu vynakládání veřejných prostředků.

Garanti opatření

Evropská komise (GŘ MOVE), Evropská cyklistická federace

Výsledný dokument je k dispozici zde:

<https://bit.ly/3l7gwgc>

OPATŘENÍ Č. 6

PODPORA DOPRAVNÍHO CHOVÁNÍ V ZÁJMU UDRŽITELNÉ A AKTIVNÍ MOBILITY

V současnosti již existuje mnoho zdrojů, které pomáhají evropským městům tvořit kampaň na změnu dopravních návyků. Například na webu Civitas je uvedeno 49 případových studií, na webu Eltis je 149 případových studií, přes 10 příslušných zdrojů je k dispozici na webu EPOMM. K snadnému dohledání jsou též akademické články, webináře a sady nástrojů.

I když je působení na změnu chování populárním způsobem, jak ovlivnit rozhodování občanů mezi možnostmi v oblasti mobility, může být z přešle existujících nástrojů a příkladů obtížné rozpoznat, jaké ponaučení si lze z minulých zkušeností odnést a jak tvořit iniciativy, které mají šanci uspět.

Partnerství pro městskou mobilitu se proto zaměřilo na pochopení toho, jaké společné přístupy, procesy a techniky by mohly být „vyjmuty a vloženy“ do budoucích projektů, aby jim pomohly zvýšit dopad. V rámci tohoto opatření jsme analyzovali přes deset projektů konsorcií financovaných z EU. V souhrnu měly obrovský vliv na volbu řešení mobility ve městech po celé Evropské unii a doufáme, že tato publikace pomůže rozšířit jejich dopad ještě dál.

Na rozdíl od jiných metodik bylo cílem tohoto opatření dát menší prostor samotným intervencím – jakkoli inspirativním – a spíše poskytnout šablony, jaké může použít jakýkoli městský úřad, podnik, instituce nebo nadace, která chce provést pozitivní změnu v dopravním chování obyvatel.

Přínos

Vycházíme z předpokladu, že obecnou prioritou je co nejvíce podpořit chůzi, jízdu na kole a veřejnou dopravu a minimalizovat používání soukromých motorových vozidel. Doufáme, že tento průvodce bude užitečným shrnutím, zvýší sebedůvěru subjektů zvažujících realizaci kampaní, a především pomůže zvýšit dopad na všech úrovních.

Garant opatření

Walk21

Plná verze průvodce je k dispozici zde

<https://bit.ly/2MJUh01>

OPATŘENÍ Č. 7

SNIŽOVÁNÍ ROZDÍLNOSTÍ V REGULACI PŘÍSTUPU VOZIDEL DO MĚST

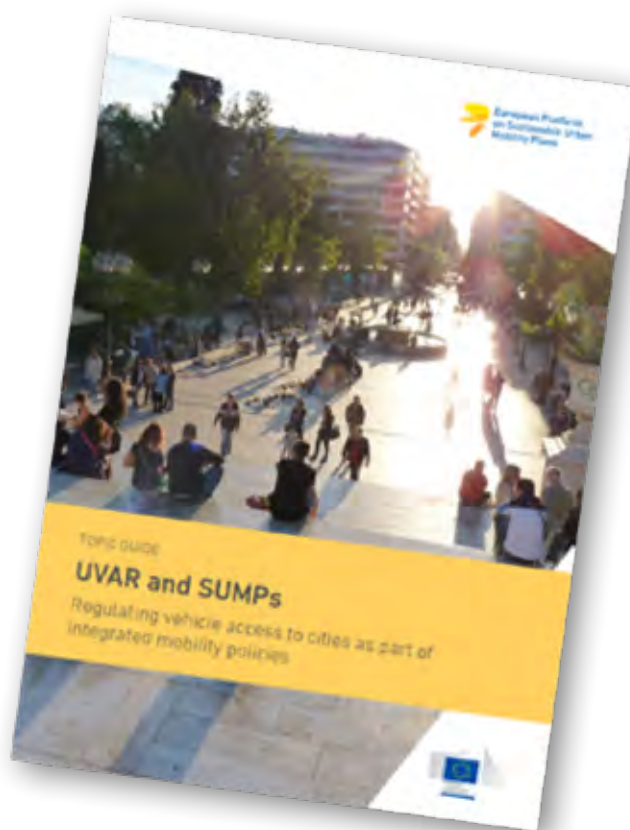
Stále rostoucí počet různých systémů regulace přístupu vozidel do měst (angl. UVAR) v rámci EU může být pro občany a podniky matoucí. Cílem tohoto opatření bylo zvýšit srozumitelnost systémů UVAR a případně podpořit efektivitu stávajících přístupů k nim.

Mnoho měst se potýká s nalézáním rovnováhy mezi přetížením dopravy, obyvatelností, znečištěním ovzduší, úrovní hluku, dostupností, poškozováním historických budov a dalšími tlaky městského života. Tyto jevy mají neblahé účinky v městských oblastech v celé EU: znečištění ovzduší každoročně způsobí v Evropě 310 000 předčasných úmrtí, dopravní nehody jen v roce 2008 připravily v EU o život 39 000 lidí, dopravní zácpy stojí 1 % HDP EU a hluková zátěž každoročně přispívá k nejméně 10 000 případům zkrácené délky života. Některá města čelí těmto problémům pomocí předpisů nebo omezení pro vjezd vozidel na celé jejich území nebo jeho část.

Evropská komise uznala environmentální cíle těchto opatření. Zdůraznila však také riziko vzniku roztržitěné mozaiky městských oblastí s novými „hranicemi“ po celé Evropě. Aby bylo možné koncept UVAR široce využívat bez vytváření nepřiměřených překážek pro mobilitu občanů a zboží, zpracovává Komise metodický dokument pro tvorbu systémů UVAR, které budou vzájemně sladěné.

Opatření zajišťuje:

- Aktualizované informace o UVAR na jedné webové stránce

- Dokument s vodítky i pro zavádění UVAR vypracovaný Komisí ve spolupráci s městy, členskými státy a zainteresovanými stranami

Přínos

Toto opatření zvyšuje transparentnost systémů regulace pro občany a podniky, snižuje jejich roztržitost a poskytuje vhodné rámcové podmínky pro aktivity měst v této oblasti.

Garant opatření

Evropská komise (GR MOVE)

Celý dokument je k dispozici zde:

<https://bit.ly/3cQhSqq>

OPATŘENÍ Č. 8

ZKOUMÁNÍ DOPADŮ ZAVEDENÍ NOVÝCH SLUŽEB V OBLASTI MOBILITY

Budoucí dopravní systém bude kombinací dopravních služeb shromažďujících data o cestách a komunikujících s okolní infrastrukturou. V tématu nových služeb v oblasti mobility se odráží dynamické změny v tomto odvětví. Cílem tohoto opatření bylo prostřednictvím případových studií prozkoumat nástroje politik používané městy, regiony a státními orgány v rámci Partnerství k integraci a správě nových služeb v oblasti mobility a také to, jak pomocí těchto nástrojů chtějí dosáhnout širších cílů těchto politik. Účelem bylo prozkoumat regulační rámce potřebné pro účinnou integraci nových služeb v oblasti mobility do nabídky dopravy měst a regionů.

Zpráva předkládá komplexní zhuštěné výsledky zkoumání zavedení nových služeb v oblasti mobility na základě analýzy několika případů měst/regionů z hlediska „potřeb a očekávání“ a má za cíl představit a vyvodit některé společné body diskuse a doporučení týkající se

- správy
- veřejné hromadné dopravy
- urbanismu a infrastruktury
- datové dimenze
- důležitosti obchodních modelů a finančního povědomí.

Přínos

Jelikož se čisté a efektivní služby v oblasti mobility stanou v nadcházejících letech jedním z pilířů zajišťování atraktivity měst pro život, přebírají města vedoucí úlohu v oblasti udržitelné, přístupné a integrované městské mobility: prosazují užší spolupráci, sdílenou

odpovědnost a nové role mezi všemi zúčastněnými stranami, přičemž středobodem se stávají ekologicky šetrné druhy dopravy.

Toto opatření podpoří města a regionální orgány v rozvíjení nových přístupů k zajištění dobře fungujících nových služeb v oblasti mobility a v nalezení vhodných právních rámců pro integraci nových provozovatelů dopravy.

Garant opatření

POLIS

Celá zpráva je k dispozici zde

<https://bit.ly/3ha6jxD>

OPATŘENÍ Č. 9

VYTVOŘENÍ EVROPSKÉHO RÁMCE PRO PODPORU INOVACÍ V OBLASTI MĚSTSKÉ MOBILITY

Úspěšného zvládnutí problémů vyplývajících ze současných vzorců městské mobility a dopravy nelze dosáhnout zavedenými postupy. Transformace systémů městské mobility vyžaduje nová řešení, která tyto systémy učiní atraktivnější pro uživatele a udržitelnější. Je třeba vyvinout inovativní řešení, testovat je a následně je úspěšně nasadit v terénu. To zahrnuje nové technologie, nové koncepty služeb a obchodní modely. Inovace je také nezbytná ve správě a plánování městské mobility, včetně funkční městské oblasti.

Nové inovativní způsoby zvládnání těchto výzev lze najít v přelomových technologiích a digitalizaci. Nová dopravní řešení a služby v oblasti mobility se objevují po celé EU. Propojení a modernizace infrastruktury, technologií a služeb v dopravě a mobilitě a dalších oblastech rozvoje měst, provedené inteligentním způsobem, dokáže zlepšit kvalitu života, konkurenceschopnost a udržitelnost našich měst. V nejlepší pozici pro využití příležitostí, které tyto inovace nabízejí, se nacházejí městské samosprávy, a to zejména díky lepším znalostem místních podmínek.

Tento materiál uvádí hlavní problémy, s nimiž se městské orgány potýkají při podpoře inovativních řešení v oblasti městské mobility, a hledá způsoby, jak se vypořádat s tématy, kterými jsou:

- Potřeba zvýšit a diverzifikovat finanční zdroje
- Budování kapacit pro tvorbu projektů vhodných pro soukromé financování
- Na velikosti projektu záleží
- Širší využití a rozšíření pilotních projektů

- Flexibilita
- Složitost financování ze strany EU a finančně náročné žádání o finanční prostředky
- „Obvyklí podezřelí“ a riziko neúspěchu
- Potřeba nových modelů spolupráce a správy.

Přínos

Toto opatření pomůže městům a regionům rozvíjet, testovat a pak úspěšně zavádět inovativní řešení v oblasti mobility v terénu. Nachází také možná řešení, která přispějí k diskusi o programech financování po roce 2020.

Garant opatření

Město Nijmegen

Celý materiál je k dispozici zde

<https://bit.ly/3n7WT8n>

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ POLITICKÝCH A VEDOUCÍCH PŘEDSTAVITELŮ

V Karlsruhe dne 6. března 2018

My, politici a přední představitelé Partnerství pro městskou mobilitu, kteří jsme se 6. března 2018 sešli v Karlsruhe, abychom diskutovali o potenciálu Partnerství pro městskou mobilitu přispět k formování budoucích politik mobility, bychom chtěli učinit toto společné prohlášení:

Uznáváme, že záměrem Městské agendy pro EU, oficiálně ustanovené Amsterdamským paktem a schválené na neformálním zasedání ministrů EU odpovědných za městské záležitosti v květnu 2016, je podporovat spolupráci mezi všemi úrovněmi správy s cílem učinit Evropu udržitelnou, sociálně inkluzivní, inovativní a ekonomicky silnou.

Městská agenda pro EU se zaměřuje konkrétně na tři pilíře tvorby a provádění politik EU: zlepšení právní úpravy, lepší financování a lepší výměnu znalostí. Zavádí také novou pracovní metodu – zakládá dvanáct tematických partnerství zaměřených na řadu prioritních témat, přičemž Partnerství pro městskou mobilitu stojí v jejich středu.

Partnerství pro městskou mobilitu se zabývá podporou udržitelné a efektivní mobility v městských oblastech s cílem poskytovat lepší služby občanům a vytvářet nové příležitosti založené na inovativních řešeních.

Partnerství se zaměřuje na městskou mobilitu ve střednědobém a dlouhodobém horizontu a zabývá se čtyřmi klíčovými oblastmi:

- správou a plánováním,
- aktivními druhy dopravy a využitím veřejného prostoru,
- veřejnou dopravou a dostupností,
- novými službami v oblasti mobility a inovacemi.

MY, politici a přední představitelé Partnerství pro městskou mobilitu:

ZDŮRAZŇUJEME, že Městská agenda pro EU je jedním z nejdůležitějších a nejslibnějších nástrojů, které máme k posílení městské dimenze v politikách na všech úrovních správy (regionální, národní a evropské), a to zejména v politice soudržnosti EU po roce 2020;

ZDŮRAZŇUJEME, že partnerský přístup založený na rovnocenné účasti všech úrovní správy, obohacený o odborné znalosti příslušných zúčastněných stran, má prokázanou přidanou hodnotu v tom, že odráží a respektuje zájmy a potřeby různých aktérů aktivně zapojených do rozvoje městské mobility v celé Evropě;

UZNÁVÁME, že mobilita na místní úrovni je klíčovým nástrojem rozvoje v evropských městských ob-

lastech, a jelikož se na tomto bodě shodujeme, vybrali jsme nejdůležitější témata pro zlepšení městské mobility do našeho společného návrhu akčního plánu;

POTVRZUJEME cíle Partnerství pro městskou mobilitu a podporujeme jeho provádění v oblastech zlepšování právní úpravy, lepšího financování a lepší výměny znalostí;

VÍTÁME, že za koordinace městem Karlsruhe a Českou republikou Partnerství vypracovalo návrh akčního plánu, který je nyní k dispozici pro konzultace a zpětnou vazbu stran veřejnosti. Uvedený dokument je výsledkem společného úsilí všech partnerů a na jeho vypracování se úzce podílely příslušné zúčastněné strany z celé Evropy;

UZNÁVÁME, že dokončení akčního plánu a jeho provádění jsou pro úspěch Partnerství důležitými milníky. Jejich dosažení bude vyžadovat trvalé odhodlání a podporu všech partnerů, včetně zúčastněných stran, již si budou uvědomovat, že za naše Partnerství nese sdílenou odpovědnost.

DŮRAZNĚ DOPORUČUJEME, aby byla opatření stanovená v návrhu akčního plánu dále rozpracována s cílem usnadnit jeho provádění;

VÍTÁME, že Partnerství usiluje o transparentnost ve všech fázích projektu tím, že vyzvalo další města, regiony, členské státy a zúčastněné strany, aby k plnění akčního plánu přispěly prostřednictvím různých informačních aktivit;

VYZÝVÁME osoby s rozhodovací pravomocí na všech úrovních správy, aby při formování, financování a provádění budoucích městských politik využily závěry a doporučení Partnerství.

My, politici a přední představitelé, přejeme Partnerství, aby úspěšně dosáhlo svých cílů s podporou všech zúčastněných stran v celé EU, a těšíme se na další setkání, kde možnosti městské mobility ještě rozšíříme na základě již realizovaného akčního plánu Partnerství.

Společné prohlášení podepsali politici a přední představitelé Partnerství pro městskou mobilitu, kteří v té době zastávali příslušné funkce.

MINISTRY
OF REGIONAL
DEVELOPMENT CZ

COMUNE DI BARI

REPUBLIC OF SLOVENIA
MINISTRY OF INFRASTRUCTURE

ZVIDITELNĚNÍ A ZAPOJENÍ

Ve dnech 15. února až 9. dubna 2018 uspořádalo Partnerství pro městskou mobilitu veřejnou konzultaci k navrhovaným opatřením akčního plánu. Tato veřejná zpětná vazba byla součástí procesu vyhodnocování aktivit a doporučení akčního plánu, která Partnerství vytvořilo.

Zástupci Partnerství také zorganizovali a navštívili několik konferencí, jednání či pracovních seminářů, kde prezentovali samotné Partnerství nebo vedli diskuse o navrhovaných opatřeních.

V březnu 2018 v německém Karlsruhe uspořádali koordinátoři setkání politických a předních představitelů Partnerství přímo navazující na pravidelné projektové setkání. Při této příležitosti bylo zdůrazněno, že Městská agenda pro EU je jedním z nejdůležitějších a nejslibnějších nástrojů, které máme k podpoře městské dimenze v politikách na všech úrovních správy.

KONTAKT NA KOORDINÁTORY

Dr. Anke Karmann-Woessner

vedoucí oddělení plánování
Město Karlsruhe
Lammstrasse 7
D-76131 Karlsruhe
Tel.: +49 721 133 6100
E-mail: anke.karmann-woessner@stpla.karlsruhe.de
www.karlsruhe.de

Mgr. Jiří Vlček

oddělení urbánní politiky
Ministerstvo pro místní rozvoj
Staroměstské náměstí 6
CZ-110 15 PRAHA 1
Kancelář: Na Příkopě 3
Tel.: +420 224 864 243
E-mail: jiri.vlcek@mmr.cz
www.mmr.cz

ÚNOR 2017
ZAHAJOVACÍ SETKÁNÍ V PRAZE

PROSINEC 2017
5. SETKÁNÍ
PARTNERSTVÍ VE
ŠVÉDSKÉM MALMÖ

ŘÍJEN 2018
8. SETKÁNÍ
PARTNERSTVÍ
V NIZOZEMSKÉM
NIJMEGENU

ČERVEN 2018
7. SETKÁNÍ
PARTNERSTVÍ
V BULHARSKÉM
BURGASU

Všechny dokumenty Partnerství jsou k dispozici v sekci „library“ pod odkazem:
www.ec.europa.eu/futurium/en/urban-mobility/library

